

**DIAGNOZA NA POTRZEBY WYZNACZENIA
OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU
REWITALIZACJI W GMINIE ROGOŹNO**

Rogoźno sierpień 2016

WSTĘP	3
OBSZAR ZDEGRADOWANY GMINY	5
ANALIZA WSKAŹNIKOWA POD KĄTEM WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW SFERZE SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ I TECHNICZNEJ	5
SFERA SPOŁECZNA	7
Ubóstwo i wykluczenie społeczne	7
Gęstość zaludnienia	10
Przestępczość	11
Niski poziom edukacji	12
Bezrobocie	14
SFERA TECHNICZNA	16
Mieszkania komunalne i socjalne	16
Brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych	17
SFERA PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA	18
Deficyt terenów i obiektów publicznych	18
DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	21
WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI	23
SPIS TABEL I RYSUNKÓW	24

WSTĘP

Gmina Rogoźno przystąpiła do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno na lata 2016-2023 (GPR). Dokument ten odgrywać będzie bardzo ważną rolę w nowym okresie programowania UE, gdyż będzie on podstawą do ubiegania się o środki na rewitalizację. Opracowanie GPR umożliwi wyznaczenie obszarów problemowych na terenie Gminy oraz działań przyczyniających się do ich rewitalizacji.

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (Dz. U. 2015 poz. 1777) oraz „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”¹, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki.

Wytyczne definiują **Stan kryzysowy** jako stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Obszar zdegradowany to przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Obszar rewitalizacji może obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się przeprowadzić rewitalizację. Nie może on obejmować terenów większych niż 20% gminy i nie może być zamieszkanym przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 3 lipca 2015 r., MliR/H 2014-2020/20(01)/07/2015.

Proces rewitalizacji to zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Zadaniem gminy jest przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, która prowadzona będzie przez społeczność gminy.

RYSUNEK 1 OBSZAR GMINY ROGOŹNO

Źródło: <https://pl.wikipedia.org>

OBSZAR ZDEGRADOWANY GMINY

Zgodnie z zapisami wyżej wymienionych dokumentów diagnoza powinna się opierać na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim zjawiska i problemy społeczne na danym terenie. Uwzględniając zalecenia, że obszar wymagający wsparcia stanowi jednostkę charakteryzującą się kumulacją negatywnych zjawisk i procesów oraz stanowi szczególne znaczenie dla rozwoju lokalnego, dokonano analizy podstawowych obszarów funkcjonowania Gminy Rogoźno.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA POD KĄTEM WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW SFERZE SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ I TECHNICZNEJ

Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (Dz. U. 2015 poz. 1777) oraz Wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, dla potrzeb wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji określono listę 19 kluczowych wskaźników diagnozujących poszczególne sfery funkcjonowania gminy w zakresie sytuacji społecznej, a także gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Doboru wskaźników dokonano w oparciu o poniższe kryteria:

- poprawność metodologiczną - wskaźnik powinien opisywać w sposób czytelny i przejrzysty dany problem, powinien być łatwy w odbiorze przez czytelnika, łatwo weryfikowalny, powinien również różnicować przestrzeń gminy i być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi.
- poprawność przestrzenną - wskaźnik powinien zostać odniesiony do jednostki mniejszej niż gmina, w tym przypadku do osiedla lub sołectwa.

Dla przestrzennego zobrazowania wyników analizy gminę podzielono na 4 osiedla zlokalizowane na terenie miasta Rogoźno: Stare Miasto, Nowe Miasto, Osiedle Przemysława i Obrzeża Miasta oraz 17 sołectw: Boguniewo, Budziszewko, Garbatka, Gościejewo, Jaracz, Karolewo, Kaziopole, Laskowo, Nienawiszcz, Owczegłowy, Owieczki, Parkowo, Pruśce, Ruda, Słomowo, Studzieniec i Tarnowo.

Dla wydzielonych obszarów pozyskano dane statystyczne dostępne w zasobach Urzędu Miejskiego w Rogoźnie i wygenerowane przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Obornikach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie, Komisariat Policji w Rogoźnie.

Informacje i dane statystyczne zgromadzone na etapie opracowywania diagnozy przeanalizowano pod kątem listy wskaźników, odnosząc wartość danej zmiennej do pojedynczej jednostki - obszaru, tj. osiedla lub sołectwa.

Zgodnie z Wytycznymi za negatywne zjawisko w danej sferze uznaje się sytuację, gdy mierniki rozwoju opisujące poszczególne sfery wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju w odniesieniu do wartości referencyjnej dla całej gminy.

TABELA 1 WSKAŹNIKI, KTÓRE ZASTOSOWANO DLA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

I.p.	Zjawisko kryzysowe	Wskaźnik
SFERA SPOŁECZNA		
1.	Ubóstwo i wykluczenie społeczne	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą OPS w Rogoźnie • Udział gospodarstw domowych objętych pomocą OPS w Rogoźnie w ogólnej liczbie gospodarstw • Liczba rodzin przyjmujących pomoc z powodu bezrobocia na 100 gospodarstw • Liczba rodzin przyjmujących pomoc ze względu na wielodzietność rodziny na 100 gospodarstw • Liczba rodzin przyjmujących pomoc ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa na 100 gospodarstw • Liczba rodzin przyjmujących pomoc w formie dożywiania na 100 gospodarstw • Wskaźnik zagrożenia ubóstwem (stosunek liczby rodzin ubogich do liczby wszystkich rodzin) • Udział osób mających problem w przystosowaniu się do życia po odbyciu kary więzienia w ogólnej liczbie mieszkańców
2.	Gęstość zaludnienia	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców na 1 km²
3.	Przestępczość	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców
4.	Niski poziom edukacji	<ul style="list-style-type: none"> • Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty • Wyniki egzaminu gimnazjalisty
5.	Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców
SFERA TECHNICZNA		
6.	Mieszkania komunalne i socjalne	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 100 mieszkańców
7.	Brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkań niewyposażonych w łazienkę • Liczba mieszkań niewyposażonych w ubikację
SFERA PRZESTRZENNO-FUNCJONALNA		
8.	Deficyt terenów i obiektów publicznych	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba bibliotek na 100 mieszkańców obszaru • Liczba placów zabaw na 100 mieszkańców obszaru
9.	Niska liczba podmiotów świadczących usługi lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba lekarzy na 100 pacjentów

Źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O.

Dla celów opracowania diagnozy wykorzystano również informacje zawarte w „Strategii Rozwoju Gminy Rogoźno na lata 2016-2022”, „Studium zagospodarowania przestrzennego” oraz dane GUS. Dodatkowym narzędziem służącym pozyskaniu informacji na potrzeby niniejszego opracowania była ankieta. Badanie prowadzone było w dniach od 18 lipca do 18 sierpnia 2016 roku i miało na celu poznanie opinii mieszkańców na temat obszarów gminy szczególnie wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych z uwagi na istniejące problemy.

Obszar zdegradowany zgodnie z treścią Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (Dz. U. 2015 poz. 1777) oraz Wytycznych Ministerstwa to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych. W kolejnym etapie diagnozy podjęto próbę określenia, które obszary Gminy Rogoźno charakteryzują się kumulacją problemów.

SFERA SPOŁECZNA

Ubóstwo i wykluczenie społeczne

Jak wynika z danych przekazanych przez OPS w Rogoźnie, w 2015 roku przyznano świadczenia z pomocy społecznej 534 gospodarstwom domowym. Średni udział gospodarstw otrzymujących pomoc w liczbie wszystkich gospodarstw domowych na terenie gminy wyniósł 9,49%. Pomimo tego, że liczba świadczeniobiorców na przełomie ostatnich lat zdecydowanie spadła, w 2012 roku liczba gospodarstw domowych korzystających z opieki społecznej wynosiła 657, w 2013 roku 749, a w roku 2014 z pomocy skorzystało 688 rodzin, należy stwierdzić, że wciąż blisko 10% wszystkich rodzin na terenie gminy osiąga bardzo niski poziom dochodów bądź w ogóle nie posiada dochodów własnych i jest zmuszona korzystać z pomocy państwa. Rozkład poszczególnych wskaźników związanych z występowaniem zjawiska kryzysowego jakim jest ubóstwo i wykluczenie społeczne przedstawia tabela nr 2.

Zgodnie z wynikami przeprowadzonej diagnozy, wartości powyżej średniej dla gminy w zakresie gospodarstw korzystających z pomocy społecznej osiągnęły obszary: **Stare Miasto, Nowe Miasto, Obrzeża Miasta, Sołectwo Jaracz, Sołectwo Karolewo, Sołectwo Laskowo, Sołectwo Owczegłowy, Sołectwo Owieczki, Sołectwo Studzieniec i Sołectwo Tarnowo**. Wśród głównych przyczyn korzystania ze świadczeń opieki społecznej wymienić należy bezrobocie i wielodzietność.

Średnia wartość wskaźnika *Liczba rodzin przyjmujących pomoc z powodu bezrobocia na 100 gospodarstw domowych* wyniosła 4,15%, powyżej średniej uplasowały się następujące obszary: **Stare Miasto, Nowe Miasto, Sołectwo Jaracz, Sołectwo Laskowo, Sołectwo Nienawiszcz, Sołectwo Owczegłowy i Sołectwo Owieczki**. Średnia wartość wskaźnika *Liczba rodzin przyjmujących pomoc ze względu na wielodzietność rodziny na 100 gospodarstw domowych* - 1,87%, wartości wyższej od wskazanej odnotowano na terenie **Starego Miasta, Nowego Miasta, Sołectw: Garbatka, Gościejewo, Jaracz, Owieczki, Słomowo, Studzieniec i Tarnowo**.

Ubóstwo jako istotny problem społeczny gminy wskazało też ponad 48% respondentów ankiety.

Wśród negatywnych zjawisk społecznych wymienić należy również wykluczenie społeczne, którego przyczyną bywa często pobyt w zakładzie karnym. Współczesne społeczeństwo zdaje się nie akceptować ludzi „zbędnych”, takich jak więźniowie i osoby opuszczające zakłady karne. W wyniku długotrwałego funkcjonowania w więzieniu człowiek traci umiejętność radzenia sobie w codziennym życiu, rodzi to problemy związane z adaptacją w środowisku, utrudnia odnalezienie się w nowej rzeczywistości i poprawienie swojej egzystencjalnej sytuacji. Jak wynika z analizy danych związanych z marginalizacją społeczną

spowodowaną pobyt w zakładzie karnym, proces ten zauważalny jest najbardziej na terenach **Starego i Nowego Miasta w Rogoźnie** - 0,24% i 0,21% przy średniej dla gminy 0,01%.

Analiza wskaźników określających stopień ubóstwa i wykluczenia społecznego na terenie gminy pokazała, że koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w powyższym zakresie występuje na terenie obszarów: **Starego Miasta i Nowego Miasta** (rys. 2, tab. 2).

**RYSUNEK 2 KONCENTRACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK
UBÓSTWO I WYKLUCZENIE SPOŁECZNE**

Źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O.

TABELA 2 WSKAŹNIKI UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Nr	Nazwa obszaru	Liczba gospodarstw domowych	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą OPS w Rogoźnie	Udział % gospodarstw domowych objętych pomocą OPS w Rogoźnie w ogólnej liczbie gospodarstw	Liczba rodzin przyjmujących pomoc z powodu bezrobocia na 100 gospodarstw domowych	Liczba rodzin przyjmujących pomoc ze względu na wielodzietność rodziny na 100 gospodarstw	Liczba rodzin przyjmujących pomoc ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa na 100 gospodarstw	Liczba rodzin przyjmujących pomoc w formie dożywiania na 100 gospodarstw	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem (stosunek liczby rodzin ubogich do liczby wszystkich rodzin)	Udział % osób mających problem w przystosowaniu się do życia po odbyciu kary więzienia w ogólnej liczbie mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba wskaźników o wartościach spełniających kryterium
1	Stare Miasto	720	93	12,92	4,31	1,94	0,69	4,17	7,92	0,24	36,16	8
2	Nowe Miasto	1440	189	13,13	5,35	2,92	0,83	4,24	8,75	0,21	31,12	8
3	Osiedle Przemysława	610	30	4,92	1,35	0,73	0,00	1,10	1,84	0,06	22,66	1
4	Obrzeża Miasta	655	83	12,67	3,97	1,98	0,76	3,36	4,89	0,10	23,82	4
5	Sołectwo Boguniewo	68	5	7,35	1,47	1,47	0,00	1,47	7,35	0,00	26,22	1
6	Sołectwo Budziszewko	98	3	3,06	1,02	0,00	0,00	0,00	2,04	0,00	30,53	1
7	Sołectwo Garbatka	81	7	8,64	1,23	2,47	0,00	7,41	7,41	0,00	14,04	3
8	Sołectwo Gościejewo	204	17	8,33	3,43	4,41	0,00	3,43	6,86	0,14	41,85	3
9	Sołectwo Jaracz	95	11	11,58	8,42	2,11	0,00	7,37	11,58	0,00	83,60	6
10	Sołectwo Karolewo	31	3	9,68	0,00	0,00	0,00	6,45	9,68	0,88	8,85	4
11	Sołectwo Kaziopole	136	2	1,47	1,47	0,00	0,00	0,74	0,74	0,00	23,47	0
12	Sołectwo Laskowo	20	3	15,00	7,41	0,00	0,00	0,00	7,41	0,00	19,61	3
13	Sołectwo Nienawiszcz	45	2	4,44	4,44	0,00	0,00	0,00	2,22	0,00	34,48	2
14	Sołectwo Owczegłowy	97	12	12,37	5,15	1,03	0,00	2,06	9,28	0,21	36,40	4
15	Sołectwo Owieczki	46	8	17,39	8,70	4,35	0,00	6,52	10,87	0,00	35,40	6
16	Sołectwo Parkowo	303	15	4,95	0,99	1,32	0,00	4,29	4,29	0,00	21,96	1
17	Sołectwo Pruśce	208	18	8,65	3,37	1,44	0,96	4,81	6,25	0,00	21,17	2
18	Sołectwo Ruda	116	2	1,72	0,00	0,86	0,00	4,31	0,00	0,00	36,70	2
19	Sołectwo Słomowo	52	3	5,77	1,92	1,92	0,00	5,77	3,85	0,00	35,24	3
20	Sołectwo Studzieniec	91	15	16,48	10,71	5,95	1,19	15,48	14,29	0,00	34,46	7
21	Sołectwo Tarnowo	69	13	18,84	10,14	4,35	0,00	4,35	17,39	0,12	8,47	6
Łącznie/Średnia		5185	534	9,49	4,15	1,87	0,21	4,12	7	0,01	29,80	-

Źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych GOPS w Rogoźnie

Gęstość zaludnienia

Na dzień sporządzenia diagnozy (sierpień 2016 rok) gminę zamieszkiwało 17551 osób. Powierzchnia gminy wynosi 217,95 km² z czego 11,2 km² przypada na miasto Rogoźno. Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 1122 osoby/km². W mieście Rogoźno zamieszkuje 10784 osoby, co stanowi 61,44% społeczności gminy. Gęstość zaludnienia na terenie miasta wynosi 963 osoby/km². W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki gęstości zaludnienia w poszczególnych obszarach. Z analizy dostępnych danych wynika, że najbardziej zaludnionymi obszarami na terenie gminy są **Stare Miasto, Nowe Miasto i Osiedle Przemysława**.

TABELA 3 GĘSTOŚĆ ZATRUDNIENIA

Nr	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Powierzchnia obszaru w km ²	Gęstość zaludnienia na km ² ²
1	Stare Miasto	1272	0,248	5129
2	Nowe Miasto	3716	2,87	1295
3	Osiedle Przemysława	1765	0,11	16045
4	Obrzeża Miasta	4031	7,97	506
5	Sołectwo Boguniewo	267	10,52	25
6	Sołectwo Budziszewko	393	17,83	22
7	Sołectwo Garbatka	285	7,59	38
8	Sołectwo Gościejewo	693	16,09	43
9	Sołectwo Jaracz	311	11,45	27
10	Sołectwo Karolewo	113	5,78	20
11	Sołectwo Kaziopole	426	13,59	31
12	Sołectwo Laskowo	51	6,47	8
13	Sołectwo Nienawiszcz	87	6,85	13
14	Sołectwo Owczegłowy	467	17,28	27
15	Sołectwo Owieczki	226	5,09	44
16	Sołectwo Parkowo	1184	17,54	68
17	Sołectwo Pruśce	803	31,84	25
18	Sołectwo Ruda	327	3,59	91
19	Sołectwo Słomowo	227	7,15	32
20	Sołectwo Studzieniec	553	18,49	30
21	Sołectwo Tarnowo	354	9,60	37
Łącznie/Średnia		17551	217,948	1122

Źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Rogoźnie

² Przyjęto założenie, że wartość wskaźnika musi być wyższa od średniej dla gminy

Przestępczość

Przestępczość jest jednym z podstawowych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców. Poczucie bezpieczeństwa stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny obszaru, w którym się żyje, pracuje i spędza czas.

Zgodnie z danymi Komisariatu Policji w Rogoźnie w roku 2015 na terenie gminy miało miejsce 313 przestępstw, w tym: 187 przestępstw kryminalnych, 73 przestępstwa przeciwko mieniu oraz 53 przestępstwa drogowe. Analiza przestrzennego rozkładu czynów zagrażających bezpieczeństwu wskazała, że **największe zagrożenie przestępczością ma miejsce na terenie Starego Miasta – wskaźnik 58** i na **Osiedlu Przemysława – wskaźnik 30** przy średniej dla gminy 21. Wyniki ankiety potwierdziły obecność problemu przestępczości na terenie gminy (10% wskazań).

TABELA 4 WSKAŹNIK PRZESTĘPCZOŚCI

Nr	Nazwa obszaru	Liczba przestępstw ogółem	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców ³
1	Stare Miasto	74	58
2	Nowe Miasto	72	19
3	Osiedle Przemysława	53	30
4	Obrzeża Miasta	8	2
5	Sołectwo Boguniewo	2	7
6	Sołectwo Budziszewko	8	20
7	Sołectwo Garbatka	5	18
8	Sołectwo Gościejewo	16	23
9	Sołectwo Jaracz	5	16
10	Sołectwo Karolewo	1	9
11	Sołectwo Kaziopole	1	2
12	Sołectwo Laskowo	0	0
13	Sołectwo Nienawiszcz	2	23
14	Sołectwo Owczegłowy	6	13
15	Sołectwo Owieczki	3	13
16	Sołectwo Parkowo	20	17
17	Sołectwo Pruśce	11	14
18	Sołectwo Ruda	8	24
19	Sołectwo Słomowo	6	26
20	Sołectwo Studzieniec	5	9
21	Sołectwo Tarnowo	7	20
Łącznie/Średnia		313	21

źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych otrzymanych z Komisariatu Policji w Rogoźnie.

³ Przyjęto założenie, że wartość wskaźnika musi być wyższa od średniej dla gminy

Na podstawie pozyskanych danych źródłowych dokonano analizy wyników egzaminu gimnazjalnego osiągniętych przez uczniów ze szkół położonych na terenie Gminy Rogoźno. Wnioski z analizy pokazały, że egzamin podobnie jak sprawdzian szóstoklasisty wypadł na niezadawalającym poziomie (tab. 6)⁴.

TABELA 6 WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

EGZAMIN GIMNAZJALNY	KRAJ	OKRĘG	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	Obszar 3 Osiedle Przemysława	Obszar 1 Stare Miasto	Obszar 2 Nowe Miasto	Obszar 8 Sołectwo Gościejewo	Obszar 16 Sołectwo Parkowo
						GIMNAZJUM IM. PRZEMYSŁAWA II W ROGOŹNIE	GIMNAZJUM NR 2 W ROGOŹNIE	GIMNAZJUM NR 1 IM. MAZURKA DĄBROWSKIEGO W ROGOŹNIE	GIMNAZJUM IM. NOBLISTÓW POLSKICH W GOŚCIEJEWIE	GIMNAZJUM IM. JÓZEFA WYBICKIEGO W PARKOWIE
Historia, WOS	64	62,36	62,65	60,3	59,21	69,33	57,12	53,98	62,26	60,15
Język polski	62	58,85	58,98	57,3	55,98	68,63	53,27	51,98	54,95	56,15
Przedmioty przyrodnicze	50	48,7	49,19	45,92	44,14	54	43,98	39,71	39,68	45,2
Matematyka	48	46,32	46,98	44,39	42,27	49,37	39,06	37,41	41,79	47,61
Język angielski (podstawa)	67	65,12	64,95	59,67	56,23	77,18	56,15	48,85	55,95	52,22
Język angielski (rozszerzenie)	48	47,94	46,78	38,65	33,3	61,64	31,27	27,16	30,63	26,4
Język niemiecki (podstawowy)	57	55,81	54,63	59,72	57,4	76,6	48,67	44,13	-	66,5
Język niemiecki (rozszerzony)	41	36,29	35,37	37,11	34,31	53,8	17,67	10	-	28,5

źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Rogoźnie

Średnie wyniki ze wszystkich szkół na terenie gminy w zakresie przedmiotów, objętych egzaminem gimnazjalnym tj.: Historia, WOS, Język polski, Przedmioty przyrodnicze, Matematyka, Język angielski (podstawa), Język angielski (rozszerzenie), kształtują się na poziomie niższym od wyników zarówno kraju jak i województwa, a także powiatu i okręgu. Najlepsze wyniki jeśli chodzi o egzamin gimnazjalny (wyniki z wszystkich przedmiotów poniżej średniej dla gminy) osiągnęły: **Gimnazjum nr 2 w**

⁴ Z uwagi na to, że Gimnazjum w Gościejewie nie prowadzi nauczania Języka niemieckiego, wyniki z tego przedmiotu nie zostały poddane analizie.

Rogoźnie (Obszar 3 Osiedle Przemysława) oraz Gimnazjum nr 1 w Rogoźnie (Obszar 2 Nowe Miasto). Gimnazjum w Gościejewie (poza Historią i WOS) również osiągnęło wyniki poniżej średniej dla gminy, zaś Gimnazjum w Parkowie wynik poniżej średniej dla gminy uzyskało z Języka angielskiego na poziomie rozszerzonym.

Należy więc stwierdzić, że w obszarze edukacji najbardziej niekorzystnie wypadają szkoły zlokalizowane na terenie **Nowego Miasta**.

Analiza wyników sprawdzianu szóstoklasisty i egzaminu gimnazjalnego w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Rogoźno pokazała, że obszar **Sołectwa Gościejewo** również charakteryzuje się bardzo niekorzystnymi osiągnięciami edukacyjnymi wśród uczniów.

Niski poziom kształcenia przekłada się w konsekwencji na niską jakość kapitału społecznego, który jest jednym z czynników determinujących rozwój gospodarczy regionu, w tym przypadku Gminy Rogoźno.

Mając na uwadze wyniki powyższej analizy, a także fakt, że tylko 11% mieszkańców Gminy posiada wykształcenie wyższe przy średniej dla województwa wielkopolskiego 16,9% i Polski 17,9%, należy podejmować działania na rzecz podniesienia poziomu kształcenia w poszczególnych szkołach, zwłaszcza w tych, w których uczniowie osiągają najslabsze wyniki edukacyjne.

Bezrobocie

Łączna liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Rogoźno zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Obornikach wyniosła 501 (w tym kobiet 341), co stanowiło 2,85% ogółu mieszkańców Gminy⁵.

Na koniec lipca 2016 stopa bezrobocia w powiecie obornickim, do którego należy Gmina Rogoźno wynosiła 6,6% i była wyższa od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim – 5,3% oraz zdecydowanie niższa od stopy bezrobocia w kraju – 8,6%. Od kilku lat obserwuje się spadek liczby osób bezrobotnych na terenie Gminy Rogoźno - udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2015 roku wyniósł 4,6%, w roku 2014 odpowiednio 6,4%, zaś w roku 2013 było to 7,7%. Należy stwierdzić, że bezrobocie w większym stopniu dotyka kobiet niż mężczyzn (udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie kobiet w wieku produkcyjnym: 2015 rok - 6%, 2014 rok – 8,5%, 2013 rok – 10,2%), na co w głównej mierze wpływa fakt sprawowania opieki nad dziećmi i spowodowane nim wyłączenie z rynku pracy oraz utrudniony powrót do pracy z uwagi na problemy z pogodzeniem życia rodzinnego i zawodowego.

Pomimo odnotowanego w ostatnich latach na terenie Gminy Rogoźno spadku liczby osób bezrobotnych, skala zjawiska wciąż jest niepokojąca gdyż odczuwalne są jego negatywne skutki zarówno w sferze gospodarczej jak i społecznej. Osoby pozostające bez pracy stanowią duże obciążenie dla budżetu Gminy (utrzymanie osób bezrobotnych oraz instytucji zajmujących się pomocą społeczną, m.in. koszt wypłacanych zasiłków, zapewnienie ubezpieczenia społecznego osób pozostających bez

⁵ Stan na dzień 31 sierpnia 2016 roku. Z uwagi na brak możliwości wyodrębnienia danych o liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym dla poszczególnych obszarów, liczbę osób bezrobotnych odniesiono do całkowitej liczby mieszkańców gminy.

pracy, wynagrodzenia pracowników socjalnych, koszt prowadzenia OPS, itp.). Analizując negatywne skutki faktu pozostawiania bez pracy znacznej części mieszkańców gminy zauważyć należy, że bezrobocie powoduje zagrożenie patologiami społecznymi takimi jak: uzależnienia, przestępczość, zjawiska dziedziczenia biedy i bezrobocia, jest również często przyczyną marginalizacji społecznej osób bezrobotnych, degradacji psychicznej związanej z utratą poczucia własnej wartości i poczuciem apatii. Niezbędne jest więc podejmowanie różnorodnych działań w celu zapobiegania występowaniu powyższych zjawisk oraz różnorodnych przedsięwzięć zmierzających do walki z bezrobociem. Liczbę osób bezrobotnych na terenie Gminy Rogoźno w podziale na poszczególne obszary przedstawia tabela nr 7.

TABELA 7 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH W PODZIALE NA POSZCZEGÓLNE OBSZARY

Nr	Nazwa obszaru	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Procentowy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców danego obszaru (%)
1	Stare Miasto	46	36,16	3,62
2	Nowe Miasto	116	31,12	3,12
3	Osiedle Przemysława	40	22,66	2,27
4	Obrzeża Miasta	96	23,82	2,38
5	Sołectwo Boguniewo	7	26,22	2,62
6	Sołectwo Budziszewko	12	30,53	3,05
7	Sołectwo Garbatka	4	14,04	1,40
8	Sołectwo Gościejewo	29	41,85	4,18
9	Sołectwo Jaracz	26	83,6	8,36
10	Sołectwo Karolewo	1	8,85	0,88
11	Sołectwo Kaziopole	10	23,47	2,35
12	Sołectwo Laskowo	1	19,61	1,96
13	Sołectwo Nienawiszcz	3	34,48	3,45
14	Sołectwo Owczegłowy	17	36,40	3,64
15	Sołectwo Owieczki	8	35,40	3,54
16	Sołectwo Parkowo	26	21,96	2,20
17	Sołectwo Pruśce	17	21,17	2,12
18	Sołectwo Ruda	12	36,70	3,67
19	Sołectwo Słomowo	8	35,24	3,52
20	Sołectwo Studzieniec	19	34,46	3,44
21	Sołectwo Tarnowo	3	8,47	0,85
Łącznie/Średnia		501	29,82	2,98

źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych PUP w Obornikach i Urzędu Miejskiego w Rogoźnie

SFERA TECHNICZNA

Mieszkania komunalne i socjalne

Jednym z podstawowych zadań każdej gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkaniowych osób zamieszkujących na jej terenie. Gmina Rogoźno w odpowiedzi na potrzeby najuboższych mieszkańców regionu stworzyła i posiada własny zasób mieszkaniowy, tzw. mieszkania komunalne i socjalne. Na koniec 2015 roku Gmina dysponowała 349 mieszkaniami komunalnymi i 11 mieszkaniami socjalnymi. Lokale te wynajmowane są osobom, których nie stać na zakup własnego mieszkania, przy czym mieszkania socjalne przeznaczone są dla najbiedniejszych mieszkańców.

Wśród wskaźników charakteryzujących sferę techniczną zgodnie z definicją programu rewitalizacji, zidentyfikować można wskaźniki dotyczące liczby mieszkań komunalnych i socjalnych przypadających na 1000 mieszkańców danego obszaru.

Z danych statystycznych wynika, że w Europie na tysiąc mieszkańców przypada 460 takich mieszkań, w Polsce na 1000 osób przypada 366 lokali (źródło: dane GUS za 2015r.). Na terenie Gminy Rogoźno liczba mieszkań komunalnych i socjalnych przypadająca na tysiąc mieszkańców gminy wynosi zaledwie 48,75. Świadczy to niebicie o znacznym deficycie lokali przeznaczonych dla rodzin niezamożnych lub ubogich, co wynika to z braku środków finansowych na zwiększenie zasobów mieszkaniowych Gminy Rogoźno.

Poziom i strukturę zasobów mieszkaniowych będących w posiadaniu Gminy oraz kumulację zjawisk negatywnych w obszarze budownictwa społecznego przedstawia poniższa tabela.

**TABELA 8 LICZBA MIESZKAŃ KOMUNALNYCH I SOCJALNYCH
NA 100 MIESZKAŃCÓW**

Nr	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 100 mieszkańców
1	Stare Miasto	1272	7
2	Nowe Miasto	3716	6
3	Osiedle Przemysława	1765	0
4	Obrzeża Miasta	4031	0
5	Sołectwo Boguniewo	267	0
6	Sołectwo Budziszewko	393	0
7	Sołectwo Garbatka	285	2
8	Sołectwo Gościejewo	693	2
9	Sołectwo Jaracz	311	1
10	Sołectwo Karolewo	113	0
11	Sołectwo Kaziopole	426	0
12	Sołectwo Laskowo	51	0
13	Sołectwo Nienawiszcz	87	2
14	Sołectwo Owczegłowy	467	2
15	Sołectwo Owieczki	226	0
16	Sołectwo Parkowo	1184	0
17	Sołectwo Pruśce	803	0
18	Sołectwo Ruda	327	0

19	Sołectwo Słomowo	227	1
20	Sołectwo Studzieniec	553	0
21	Sołectwo Tarnowo	354	0
Łącznie/Średnia		17 551	1

źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Rogoźnie

Duża liczba mieszkań komunalnych i socjalnych świadczy też o niskim poziomie zamożności mieszkańców danego obszaru, a także o dużym zapotrzebowaniu na infrastrukturę tego rodzaju. Pod tym względem najbardziej niekorzystnie przedstawia się sytuacja na terenie **Starego i Nowego Miasta w Rogoźnie**.

Brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych

Jak wynika z danych będących w posiadaniu Urzędu Miejskiego w Rogoźnie, przeważająca część mieszkań na terenie gminy jest wyposażona w podstawowe instalacje sanitarne tj. łazienkę i ubikację (tab. 7). Wyposażenie mieszkań w urządzenia techniczno – sanitarne w Gminie Rogoźno (łazienka i toaleta) przedstawia się następująco: średnia w gminie odpowiednio 98,3% oraz 98,88%, w Polsce na koniec 2014 roku było to 91,1% i 93,5% (dane GUS). Rogoźna i **Sołectwa: Owczegłowy, Jaracz i Garbatka** (wskaźnik mieszkań nie wyposażonych w ubikację dwukrotnie przekracza średnie wartości dla gminy).

TABELA 9 LICZBA MIESZKAŃ NIE WYPOSAŻONYCH W KANALIZACJĘ, ŁAZIENKĘ, UBIKACJĘ

Nr	Nazwa obszaru	Liczba mieszkań	Liczba mieszkań nie wyposażonych w łazienkę %	Liczba mieszkań nie wyposażonych w ubikację	Obszary szczególnej koncentracji zjawiska (0 –nie występuje, 1 – częściowo, 2 –duże nasilenie)
1	Stare Miasto	720	3,33	3,33	1
2	Nowe Miasto	1440	0,35	0,21	0
3	Osiedle Przemysława	610	0,00	0,00	0
4	Obrzeża Miasta	655	0,92	0,92	0
5	Sołectwo Boguniewo	68	0,00	0,00	0
6	Sołectwo Budziszewko	98	2,04	2,04	0
7	Sołectwo Garbatka	81	3,70	2,47	1
8	Sołectwo Gościejewo	204	3,92	0,98	0
9	Sołectwo Jaracz	95	4,21	4,21	2
10	Sołectwo Karolewo	31	0,00	0,00	0
11	Sołectwo Kaziopole	136	0,00	0,00	0
12	Sołectwo Laskowo	20	0,00	0,00	0
13	Sołectwo Nienawiszcz	45	4,44	2,22	1
14	Sołectwo Owczegłowy	97	5,15	5,15	2
15	Sołectwo Owieczki	46	0,00	0,00	0

16	Solectwo Parkowo	303	0,00	0,00	0
17	Solectwo Pruśce	208	0,00	0,00	0
18	Solectwo Ruda	116	0,00	0,00	0
19	Solectwo Słomowo	52	7,69	1,92	1
20	Solectwo Studzieniec	91	0,00	0,00	0
21	Solectwo Tarnowo	69	0,00	0,00	0
Łącznie/Średnia		5185	1,70	1,12	-

źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Rogoźnie

Obszary problemowe na terenie gminy związane z brakiem dostępu do podstawowych urządzeń sanitarnych to **Solectwa: Jaracz i Owczegłowy**, niekorzystnie przedstawia się również sytuacja na terenie **Starego Miasta, Solectw: Garbatka, Nienawiszcz i Słomowo**.

SFERA PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA

Wśród grupy zjawisk negatywnych Wytyczne Ministerstwa wyodrębniają sferę przestrzenno-funkcjonalną rozumianą przede wszystkim jako niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, deficyt lub niska jakość terenów publicznych. W związku z powyższym przeanalizowano istniejące na terenie Gminy Rogoźno obiekty publiczne oraz dostęp mieszkańców do podstawowych usług leczniczych.

Wstępna analiza danych pokazała, że zarówno w odniesieniu do terenów i obiektów publicznych, z których mogą korzystać mieszkańcy, jak i w odniesieniu do usług medycznych świadczonych na terenie gminy należy stwierdzić, iż popyt w tym przypadku znacznie przewyższa podaż.

Deficyt terenów i obiektów publicznych

Dostępność i funkcjonalność terenów i obiektów publicznych warunkuje poziom życia i zadowolenie mieszkańców danego regionu, sprzyja także działaniom integrującym lokalną społeczność i tworzy pole do inicjatyw, pobudzania wyobraźni i rozwoju.

Z badań ankietowych prowadzonych na terenie Gminy Rogoźno wynika, że znaczna część mieszkańców odczuwa deficyt w zakresie terenów i obiektów publicznych zlokalizowanych na jej terenie. Niewystarczający dostęp do zagospodarowanych terenów zieleni, parków, skwerów, innych miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych lub ich zły stan techniczny wskazało ponad 41% badanych, a niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym blisko 35% respondentów.

Urządzone tereny zieleni miejskiej uznawane za jeden ze wskaźników zrównoważonego rozwoju (parki, zieleńce, skwery, promenady - miejsca wypoczynku i aktywnej rekreacji mieszkańców) na terenie Rogoźna stanowią m.in.: Park Zwycięstwa, Park miejski, Pl. K. Marcinkowskiego, Pl. Powstańców Wlkp., Promenada, Tereny zielone - ul. Mickiewicza,

Różana. Łączna powierzchnia terenów zielonych na terenie miasta obejmuje 120.737,00 m², tym samym na jednego mieszkańca miasta przypada 11,20 m² terenów zielonych. Światowa Organizacja Zdrowia przyjmuje, że 50 m² zieleni na osobę, to satysfakcjonujący poziom miejskiego zazieleniania, zaś średnia dla Polski wynosi 20 m². Rogoźno jeśli chodzi o zieleni miejską plasuje się więc na bardzo niskim poziomie.

Projektodawcą i zarazem organizatorem wydarzeń kulturalnych na terenie miasta i gminy Rogoźno jest Rogozińskie Centrum Kultury (Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna i Muzeum Regionalne im. Wojciechy Dutkiewicz). Funkcjonująca na terenie miasta Rogoźno Biblioteka publiczna posiada 2 filie: w Gościejewie i Parkowie.

Biorąc pod uwagę dostępne mierniki rozwoju, w tym przypadku będą to: liczba bibliotek na 100 mieszkańców obszaru - wskaźnik ten osiąga bardzo niskie wartości – średnia dla gminy wynosi 0,01 oraz liczba placów zabaw na 100 mieszkańców – średnia dla gminy 0,36, należy stwierdzić, że deficyt infrastruktury publicznej na terenie gminy dotyczy też obiektów kultury i terenów rekreacyjnych (tab. 10), a koncentracja negatywnych zjawisk najbardziej widoczna jest w **Sołectwach Garbatka i Słomowo**.

TABELA 10 LICZBA PLACÓW ZABAW, LICZBA BIBLIOTEK NA 100 MIESZKAŃCÓW OBSZARU

Nr	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba placów zabaw na 100 mieszkańców obszaru %	Liczba bibliotek na 100 mieszkańców obszaru %	Dostępność terenów i obiektów publicznych (0 – duża dostępność, 1 – częściowo dostępne, 2 – brak)
1	Stare Miasto	1272	0,08	0	1
2	Nowe Miasto	3716	0,03	0	1
3	Osiedle Przemysława	1765	0,23	0,06	0
4	Obrzeża Miasta	4031	0,02	0	1
5	Sołectwo Boguniewo	267	0,37	0	1
6	Sołectwo Budziszewko	393	0,25	0	1
7	Sołectwo Garbatka	285	0,00	0	2
8	Sołectwo Gościejewo	693	0,14	0,14	0
9	Sołectwo Jaracz	311	0,32	0	1
10	Sołectwo Karolewo	113	0,88	0	1
11	Sołectwo Kaziopole	426	0,23	0	1
12	Sołectwo Laskowo	51	1,96	0	1
13	Sołectwo Nienawiszcz	87	1,15	0	1
14	Sołectwo Owczegłowy	467	0,21	0	1
15	Sołectwo Owieczki	226	0,44	0	1
16	Sołectwo Parkowo	1184	0,08	0,08	0
17	Sołectwo Pruśce	803	0,12	0	1
18	Sołectwo Ruda	327	0,31	0	1
19	Sołectwo Słomowo	227	0,00	0	2
20	Sołectwo Studzieniec	553	0,36	0	1
21	Sołectwo Tarnowo	354	0,28	0	1
Łącznie/Średnia		17551	0,36	0,01	-

źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Rogoźnie

W zakresie infrastruktury społecznej również obserwuje się niską dostępność podmiotów świadczących usługi medyczne. Na terenie Gminy Rogóżno funkcjonuje 3 przychodnie (Nowe Miasto – 2, Sołectwo Parkowo – 1), a średnia liczba lekarzy przypadających na 100 mieszkańców poszczególnych obszarów wynosi 0,02. W tabeli 11 kolorem zaznaczono obszary, na których mieszkańcy nie mają bezpośredniego dostępu do usług medycznych w okolicy, którą zamieszkują.

TABELA 11 LICZBA LEKARZY NA 100 MIESZKAŃCÓW

Nr	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba lekarzy na 100 mieszkańców obszaru %
1	Stare Miasto	1272	0,00
2	Nowe Miasto	3716	0,24
3	Osiedle Przemysława	1765	0,06
4	Obrzeża Miasta	4031	0,02
5	Sołectwo Boguniewo	267	0,00
6	Sołectwo Budziszewko	393	0,00
7	Sołectwo Garbatka	285	0,00
8	Sołectwo Gościejewo	693	0,00
9	Sołectwo Jaracz	311	0,00
10	Sołectwo Karolewo	113	0,00
11	Sołectwo Kaziopole	426	0,00
12	Sołectwo Laskowo	51	0,00
13	Sołectwo Nienawiszcz	87	0,00
14	Sołectwo Owczegłowy	467	0,00
15	Sołectwo Owieczki	226	0,00
16	Sołectwo Parkowo	1184	0,17
17	Sołectwo Pruśce	803	0,00
18	Sołectwo Ruda	327	0,00
19	Sołectwo Słomowo	227	0,00
20	Sołectwo Studzieniec	553	0,00
21	Sołectwo Tarnowo	354	0,00
Łącznie/Średnia		17551	0,02

źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O. na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Rogoźnie

DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli kumulację negatywnych zjawisk reprezentujących przede wszystkim sferę społeczną. W związku z powyższym poddano analizie poszczególne obszary Gminy Rogoźno (osiedla i sołectwa w łącznej liczbie 21) w celu określenia, które z tych jednostek charakteryzują się największą liczbą wskaźników świadczących o koncentracji negatywnych zjawisk.

Założono, że za jednostkę spełniającą kryterium koncentracji problemów uznany zostanie obszar, na którym na 9 analizowanych zjawisk kryzysowych wystąpi co najmniej 6. Pozwoliło to wyznaczyć 2 obszary, które charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk, które określono mianem **obszaru zdegradowanego**. Obszar ten obejmuje poniższe tereny zlokalizowane na terenie miasta Rogoźno:

- **Stare Miasto** - teren wraz z zabudową położoną wzdłuż ulic: Czarnkowska, Smolary, Wyszyńskiego, Kilińskiego, Wielka Szkolna, Mała Szkolna, Rynkowa Rzeźnicka, Kościelna, Plac Powstańców Wielkopolskich, Piekarska oraz Ogrodowa. Północną granicę tej jednostki funkcjonalno-przestrzennej stanowi rzeka Wełna, wschodnią – jezioro Rogozińskie, zachodnią – ulica Smolary oraz ulica Czarnkowska, południową zaś ulica Ogrodowa i jej przedłużenie w kierunku wschodnim.
- **Nowe Miasto** - układ urbanistyczny Nowego Miasta obejmuje teren oraz zabudowę zlokalizowaną wzdłuż ulic: Wielka Poznańska, Plac Karola Marcinkowskiego, Mała Poznańska oraz Gościnną.

Łączna **powierzchnia obszaru zdegradowanego wynosi 3,12 km²**, zaś **liczba ludności zamieszkałej na tym terenie 4988 osób**.

Wyniki przeprowadzonej analizy wskaźnikowej dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego przedstawia poniższa tabela.

TABELA 12 WSKAŹNIKI DELIMITACJI

Nr	Nazwa obszaru	SFERA SPOŁECZNA					SFERA TECHNICZNA		SFERA PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA		Liczba wskaźników o wartości spełniających kryterium
		Zjawisko kryzysowe					Zjawisko kryzysowe		Zjawisko kryzysowe		
		Ubóstwo i wykluczenie społeczne	Gęstość zaludnienia	Przestępczość	Niski poziom edukacji	Bezrobocie	Mieszkania komunalne i socjalne	Brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów	Deficyt terenów i obiektów publicznych	Niska liczba podmiotów świadczących usługi lecznicze	
1	Stare Miasto	8	5129	58	1	36,16	7	1	1	0,00	8
2	Nowe Miasto	8	1295	19	2	31,12	6	0	1	0,24	6
3	Osiedle Przemysława	1	16045	30	0	22,66	0	0	0	0,06	2
4	Obrzeża Miasta	4	506	2	0	23,82	0	0	1	0,03	1
5	Sołectwo Boguniewo	1	25	7	0	26,22	0	0	1	0,00	2
6	Sołectwo Budziszewko	1	22	20	1	30,53	0	0	1	0,00	3
7	Sołectwo Garbatka	3	38	18	0	14,04	2	1	2	0,00	3
8	Sołectwo Gościejewo	3	43	23	1	41,85	2	0	0	0,00	3
9	Sołectwo Jaracz	6	27	16	0	83,6	1	2	1	0,00	4
10	Sołectwo Karolewo	4	20	9	0	8,85	0	0	1	0,00	2
11	Sołectwo Kaziopole	0	31	2	0	23,47	0	0	1	0,00	2
12	Sołectwo Laskowo	3	8	0	0	19,61	0	0	1	0,00	2
13	Sołectwo Nienawiszcz	2	13	23	0	34,48	2	1	1	0,00	5
14	Sołectwo Owczegłowy	4	27	13	0	36,40	2	2	1	0,00	4
15	Sołectwo Owieczki	6	44	13	0	35,40	0	0	1	0,00	3
16	Sołectwo Parkowo	1	68	17	1	21,96	0	0	0	0,17	1
17	Sołectwo Pruśce	2	25	14	0	21,17	0	0	1	0,00	2
18	Sołectwo Ruda	2	91	24	0	36,70	0	0	1	0,00	4
19	Sołectwo Słomowo	3	32	26	0	35,24	1	1	2	0,00	5
20	Sołectwo Studzieniec	7	30	9	0	34,46	0	0	1	0,00	3
21	Sołectwo Tarnowo	6	37	20	0	8,47	0	0	1	0,00	2
Łącznie/Średnia		-	1122	21	-	29,82	1	-	-	0,02	-

źródło: Opracowanie własne B-EXPERT SP. Z O.O.

WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Obszar rewitalizacji wyznaczony został zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1777) oraz zapisami Wytycznych Ministerstwa w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020:

- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk;
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego;
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Na obszarze zdegradowanym – Stare i Nowe Miasto w Rogoźnie odnotowano szczególnie wysoką kumulację negatywnych zjawisk społecznych dotyczących mieszkańców tej części miasta. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują problemy, które wymagają podjęcia pilnych działań zmierzających do zmniejszenia ich skali, są to: ubóstwo, bezrobocie oraz niski poziom edukacji.

Dodatkową przesłanką wskazującą na potrzebę objęcia wskazanego obszaru procesem rewitalizacji jest fakt, iż jest to obszar szczególnie ważny dla rozwoju gminy, z uwagi na walory historyczne i turystyczne tej części miasta, koncentrację licznych instytucji, punktów handlowych i usługowych, a przede wszystkim dużą gęstość zaludnienia, która sprawia, że występowanie określonych zjawisk społecznych takich jak np. patologie społeczne w tym zwłaszcza przestępczość, a także bezrobocie czy ubóstwo jest tu szczególnie odczuwalne.

Kompleksowa realizacja określonych zadań własnych gminy na rzecz lokalnej społeczności w ramach gminnego programu rewitalizacji otworzy nowe możliwości dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia czy ubóstwa, wpłynie też na poprawę standardu życia mieszkańców gminy, a docelowo przyczyni się również do jej rozwoju gospodarczego.

Mając na uwadze wszystkie opisane aspekty, a także wnioski z przeprowadzonej diagnozy, proponuje się, aby **obszar rewitalizacji** stanowił powierzchnię całego obszaru zdegradowanego, tj. **Stare Miasto i Nowe Miasto w Rogoźnie**. Obszar ten mieści się w limitach wskazanych w ustawie dotyczących powierzchni obszaru rewitalizacji, który nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje 3,12 km² - 1,43% powierzchni Gminy Rogoźno i jest zamieszkiwana przez 4988 mieszkańców - 28,42% ludności gminy.

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

<i>TABELA 1 WSKAŹNIKI, KTÓRE ZASTOSOWANO DLA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI</i>	6
<i>TABELA 2 WSKAŹNIKI UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO</i>	9
<i>TABELA 3 GĘSTOŚĆ ZATRUDNIENIA</i>	10
<i>TABELA 4 WSKAŹNIK PRZESTĘPCZOŚCI</i>	11
<i>TABELA 5 WYNIKI SPRAWDZIANU SZÓSTOKLASISTY</i>	12
<i>TABELA 6 WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO</i>	13
<i>TABELA 7 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH W PODZIALE NA POSZCZEGÓLNE OBSZARY</i>	15
<i>TABELA 8 LICZBA MIESZKAŃ KOMUNALNYCH I SOCJALNYCH</i>	16
<i>TABELA 9 LICZBA MIESZKAŃ NIE WYPOSAŻONYCH W KANALIZACJĘ,</i>	17
<i>TABELA 10 LICZBA PLACÓW ZABAW, LICZBA BIBLIOTEK NA 100 MIESZKAŃCÓW OBSZARU</i>	19
<i>TABELA 11 LICZBA LEKARZY NA 100 MIESZKAŃCÓW</i>	20
<i>RYSUNEK 1 OBSZAR GMINY ROGOŹNO</i>	4
<i>RYSUNEK 2 KONCENTRACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK</i>	8